

§ 43

Aktualisering av Översiktsplan 2030 (KS/2020:77)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att förklara ”Översiktsplan 2030” fortsatt aktuell, samt att godkänna de föreslagna tillkommande fakta och uppdateringarna.

Sammanfattning

Enligt plan- och bygglagen ska kommunen ha en aktuell översiktsplan för hela kommunen, som kan fungera som vägledning för annat planeringsarbete. För Solnas del antogs, i full politisk enighet, ”Översiktsplan 2030” den 21 mars 2016. Även om antagandet har skett i relativ närtid, ska kommunfullmäktige under innevarande mandatperiod ta ställning till planens aktualitet.

Länsstyrelsen ska för statens räkning, minst en gång under en mandatperiod, lämna en redogörelse för om översiktsplanen bedöms vara aktuell i fråga om statliga och mellankommunala intressen, vilket gjordes i slutet av december 2019. Av redogörelsen framgår att det inte krävs en omarbetning av Solnas översiktsplan. Däremot kan det vara värdefullt om det i samband med aktualitetsprövningen sammanställs en separat handling över de löpande förändringar som har skett och att den handlingen hålls tillgänglig tillsammans med gällande översiktsplan.

Stadsledningsförvaltningen kan konstatera att översiktsplanens inriktning och innehåll i huvudsak fortfarande är aktuell. Det enda större beslut som tagits är att inriktningen inte längre är att en Huvudstaled i tunnel ska vara en planeringsförutsättning. Det har även tagits ett antal beslut om inriktnings- och/eller stöddokument, som fysiska program och strategier för tematiska områden, exempelvis klimatstrategin.

Exploaterings- och fasighetsberedningen har godkänt att Översiktsplan 2030 aktualitetsförklaras och att staden till planen lägger en sammanställd handling med tillkommande fakta och uppdateringar.

Stadsledningsförvaltningen delar beredningens slutsats och föreslår att beslutsförslag läggs till kommunfullmäktige i enlighet med beredningens förslag.

Yttrande

Arne Öberg (S) lämnar yttrande enligt *bilaga 1*.

Kommunstyrelsen 11 maj 2020
Ärende 5. Aktualisering av ÖP 2030

YTTRANDE

Aktualisering av översiktsplanen

Vi socialdemokrater värnar ÖP 2030 och vill lyfta fram det som vi ser som problematiskt nu när vi fatta beslut om att aktualisera den.

- Planuppdraget att bygga ett mycket stort kontor inne i självaste nationalstadsparken strider mot värnandet av de gröna kilarna. Länsstyrelsen pekar på detta samt att även RUFSS 2050 lyfter detta. Här finns ett tydligt samband med den planerade byggnationen av ett omfattande kontor i Frösundavik, som nu beskrivs som en vilande byggrätt. En byggrätt som Solna tidigare lovat att ta bort. De gröna kilarna behöver stärkas så att ingen kil i onödan bryts pga. bristfällig planering. Här finner vi Solnas blågröna styre förslagit att bygga stora kontor i Nationalstadspaken som en rejäl tankekurpa, och vi står inte bakom detta. En byggnation som även skulle påverka Annelunds kulturmiljö negativt.
- Värnandet av Kulturmiljöer i Solna finns med i ÖP 2030, men staden gör på tok för litet för att värna våra fina och värdefulla kulturmiljöer. Det gäller Överjärva, Rödingarna, Kvarteret Odin och Bergmanska villan i Hagalund, fritidsparken i Hanneberg, Huvudsta folkskola (f.d. Kulturskolan), m.fl. Vår bedömning är att vi riskerar att förlora dessa kulturmiljöer om de inte underhålls.
- Vi lyfter alltid – när läge finns att Solna behöver höja ambitionen när det gäller den viktiga omställningen till mer fossilfria transporter. Solnas övergripande stora utmaning är att minska utsläppen från transporterna. Här behövs investeringar för att underlätta ägandet av bilar som helt eller delvis behöver laddning.
- Programmen för både Hagalund och Bergshamra från 2014 som nu finns med i ÖP 2030 börjar bli förlegade och inaktuella.

Arne Öberg
Socialdemokraterna

Aktualisering av Översiktsplan 2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att förklara "Översiktsplan 2030" fortsatt aktuell, samt att godkänna de föreslagna tillkommande fakta och uppdateringarna.

Sammanfattning

Enligt plan- och bygglagen ska kommunen ha en aktuell översiktsplan för hela kommunen, som kan fungera som vägledning för annat planeringsarbete. För Solnas del antogs, i full politisk enighet, "Översiktsplan 2030" den 21 mars 2016. Även om antagandet har skett i relativ närtid, ska kommunfullmäktige under innevarande mandatperiod ta ställning till planens aktualitet.

Länsstyrelsen ska för statens räkning, minst en gång under en mandatperiod, lämna en redogörelse för om översiktsplanen bedöms vara aktuell i fråga om statliga och mellankommunala intressen, vilket gjordes i slutet av december 2019. Av redogörelsen framgår att det inte krävs en omarbetning av Solnas översiktsplan. Däremot kan det vara värdefullt om det i samband med aktualitetsprövningen sammanställs en separat handling över de löpande förändringar som har skett och att den handlingen hålls tillgänglig tillsammans med gällande översiktsplan.

Stadsledningsförvaltningen kan konstatera att översiktsplanens inriktning och innehåll i huvudsak fortfarande är aktuell. Det enda större beslut som tagits är att inriktningen inte längre är att en Huvudstaled i tunnel ska vara en planeringsförutsättning. Det har även tagit ett antal beslut om inriktnings- och/eller stöddokument, som fysiska program och strategier för tematiska områden, exempelvis klimatstrategin.

Exploaterings- och fasighetsberedningen har godkänt att Översiktsplan 2030 aktualitetsförklaras och att staden till planen lägger en sammanställd handling med tillkommande fakta och uppdateringar.

Stadsledningsförvaltningen delar beredningens slutsats och föreslår att beslutsförslag läggs till kommunfullmäktige i enlighet med beredningens förslag.

Kristina Tidestav
Stadsdirektör

Anders Offerlind
Förvaltningschef

Ann-Christine Källeskog
Plan- och exploateringschef

BAKGRUND

Solna stads översiktsplan

Den 21 mars 2016 antog kommunfullmäktige, i full politisk enighet, Solna stads nya "Översiktsplan 2030". Det innebär att det finns en politisk enighet om vilka utmaningar som Solna står inför och vilka övergripande strategier som behöver tillämpas i stadsutvecklingen för att möta dessa utmaningar. Det finns givetvis ändå ideologiska skiljelinjer mellan de olika politiska partierna, som innebär att det inte alltid kommer att vara konsensus i tolkningen av översiktsplanen, men det kommer till uttryck först i behandlingen av enskilda detaljplaner, exploateringsavtal och andra enskilda beslut.

De övergripande strategierna, som alla är eniga om i översiktsplan 2030 är:

- ✓ Möta efterfrågan på att leva och bo i Solna.
- ✓ En sammanhållen och levande stad.
- ✓ En hållbar miljö och ett modernt transportsystem
- ✓ Tillvarata och utveckla Solnas park-, natur- och kulturmiljöer.

Översiktsplan 2030 utgör därmed ett underlag för utvecklingen av Solna i den expanderande Stockholmsregionen.

Plan- och bygglagen

I alla landets kommuner ska det, enligt plan- och bygglagen, finnas en aktuell översiktsplan för hela kommunen. Planen måste vara aktuell för att fungera som vägledning, vid såväl kommunens egna, som andra myndigheters beslut, men även som underlag för annan övergripande planering, till exempel ny regional och statlig infrastruktur.

Kommunfullmäktige ska därför minst en gång under varje mandatperiod ta ställning till om översiktsplanen är aktuell.

Från och med 1 april 2020 gjordes justeringar av lagstiftningen. Det nuvarande kravet på en prövning av aktualiteten kvarstår. Däremot fastställs formerna för prövningen tydligare efter nästa val år 2022. Kommunerna blir då skyldiga att ta fram en planeringsstrategi för översiktsplanen senast 24 månader efter valdagen, vilket infaller i oktober år 2024. Bedömningen av översiktsplanens aktualitet sker då i samband med att strategin tas fram.

Aktualitetsprövningen

Det finns inget regelverk om hur en aktualitetsprövning ska gå till. Boverket anger att det är kommunen som avgör hur det lämpligen sker. Avgörande för en aktualitetsförklaring är om den enskilda kommunens bedömning är att planen även fortsättningsvis kan utgöra ett stöd för mer detaljerat beslutsfattande.

STÄLLNINGSTAGANDEN EFTER MARS 2016

Statliga och mellankommunala frågor

Länsstyrelsen ska för statens räkning, minst en gång under en mandatperiod, lämna en redogörelse för om översiktsplanens bedöms vara aktuell i fråga om statliga och mellankommunala intressen. I redogörelsen ska Länsstyrelsen ange om man anser att översiktsplanen bör revideras till följd av de statliga intressena.

Länsstyrelsen gör i den redogörelse som är daterad i december 2019 bedömningen att förändringar i de statliga och mellankommunala intressena sedan Solna stads antagande av översiktsplan 2030, som helhet, inte är av sådan karaktär att de kräver en omarbetning av den kommunomfattande översiktsplanen.

Länsstyrelsen noterar samtidigt att de statliga intressen som har förändrats sedan översiktsplanen antogs 2016 kan ha viss betydelse för bebyggelseutvecklingen och för beslut om mark- och vattenanvändning i den efterföljande planeringen. Detta bör uppmärksammas i aktualitetsprövningen av översiktsplanen och rör sig om:

- ✓ Riksintresset för E4-länken genom Solna har dragits tillbaka av Trafikverket.
- ✓ Ett riksintresse för friluftslivet har tillkommit sedan 2016 som berör Solna då det omfattar Ulriksdal - Haga – Djurgården.
- ✓ Region Stockholm har tagit fram en ny regionplan RUF2050.
- ✓ En regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län har tagits fram.
- ✓ En ny länsplan för transportinfrastruktur för 2018–2029 fastställdes den 21 september 2018.

Länsstyrelsen framför att de har noterat att kommunen inte alltid förhåller sig till översiktsplanen i stadsdelen Bergshamra, där ställning har tagits till att bebyggelsen endast får kompletteras om det bidrar till en god boendemiljö i stadsdelen. Staden har dels föreslagit en, enligt Länsstyrelsen, för omfattande bostadsbyggnadsvolym i kv Triangeln, dels meddelat avsikten att förutom att påbörja planering för bostadsbebyggelse i kv Skogskarlen 3 (idag kontorsfastighet) även föreslagit en utvidgning och komplettering av bebyggelsen i kvarteret som ligger inom nationalstadsparken. Länsstyrelsen undrar hur detta stämmer med hänsyn till tidigare ställningstagande att bebyggelseområden inte får utvidgas men väl kompletteras.

Länsstyrelsen pekar även på förändringar som har skett i några olika lagar och förordningar, samt hänvisar till handledningar och rekommendationer som finns tillgängliga på myndighetens webbplats. Det redovisas även ett antal statliga inriktningar för den nationella nivån som inte är bindande för kommunerna.

Avslutningsvis framför Länsstyrelsen att uttalanden från kommunfullmäktige och Länsstyrelsen i samband med aktualitetsprövningen är av betydelse och att det därför kan vara värdefullt att som beslutsunderlag ställa samman dem i en separat handling som hålls tillgänglig tillsammans med gällande översiktsplan.

Länsstyrelsens redogörelse av Solna kommuns översiktsplans aktualitet framgår i sin helhet i *bilaga till denna tjänsteskrivelse*.

Ställningstaganden i Solna stad

Solna stad har sedan översiktsplan 2030 antogs gjort få egna ställningstaganden som påverkar förutsättningarna för planen. De övergripande inriktningarna ligger fast, förutom att staden efter en utredning har kommit fram till att staden inte ska fortsätta planera för en Huvudstaled i tunnel.

Däremot har ett antal större infrastrukturprojekt som eftersträvas i översiktsplanen kommit närmare ett genomförande. De två största projekten har nu nått fram till avtal om genomförande och det är utbyggnaden av Mäljarbanan med en pendeltågsstation i Huvudsta och byggande av den nya gula linjen från Odenplan till Arenastaden. Den gula linjen kompletteras med en tunnelbanestation vid Hagalunds arbetsplatsområde/Rudviken.

I stadens översiktsplan 2030 konstateras det att översiktsplanen kan behålla sin funktion, genom att staden exempelvis löpande arbetar med fördjupningar och tillägg till översiktsplanen, som tematiska planer eller fördjupningar av geografiska områden.

Det framgår av Länsstyrelsens redogörelse att staden har fastställt en grönplan och en cykelplan som utgör ett stöd till översiktsplanen. Vidare anges att staden 2017 antog en ny dagvattenstrategi.

Staden har även antagit en genomförandeplan för cykelplanen och den uppdateras under 2020 efter ett uppdrag i 2020 års verksamhetsplan och budget. Grönplanen ska aktualiseras och ett genomförandeprogram tas fram till år 2021. Även ett uppdrag om att arbeta fram en trafikplan/trafikstrategi för stadens gång-, cykel-, bil- och kollektivtrafik inklusive varutransporter har getts i verksamhetsplan och budget för 2020. Detta arbete har påbörjats av förvaltningarna.

Staden har redan antagit följande temadokument eller inriktningsbeslut som ett stöd till översiktsplanen:

- ✓ Program för Norra Hagastaden
- ✓ Principöverenskommelse med strukturplan för Järvastaden
- ✓ Klimatstrategi
- ✓ Åtgärdsprogram för tre olika vattenförekomster i Solna

Utöver detta finns ställningstaganden om exempelvis stadens förväntningar på exploitörernas medverkan för att tillsammans bygga en hållbar stad i dokumentet ”På väg mot ett hållbart Solna”. Staden har utrett behovet av att inrätta miljözoner och bevakar utvecklingen av kommande mätningar för att vid försämringar av förutsättningarna åter kunna väcka frågan.

FÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Stadsledningsförvaltningen kan konstatera att översiktsplanens inriktning och innehåll i huvudsak fortfarande är aktuell. Den enda större förändring som skett av inriktningen är att staden anser att en Huvudstaled i tunnel har utgått som planeringsförutsättning. Den enskilda förändringen är viktig för staden att tydliggöra och kommunicera som en ny viktig planeringsförutsättning, men utgör inte skäl att revidera hela översiktsplanen.

Vidare får förvaltningen hänvisa till att inte heller Länsstyrelsen i sin redogörelse bedömer att förändringar i de statliga och mellankommunala intressena, som helhet, inte är av sådan karaktär att de kräver en omarbetning av den kommunomfattande översiktsplanen.

Samtidigt instämmer stadsledningsförvaltningen i Länsstyrelsens rekommendation om det lämpliga i att staden sammanställer en särskild handling med tillkommande fakta och uppdateringar som påverkar planeringen. Här kan även de strategier som staden antagit med koppling till översiktsplanen redovisas.

Ärendet har behandlats i exploaterings- och fastighetsberedningen, som har tillstyrkt att Översiktsplan 2030 aktualitetsförklaras och att staden till planen lägger en sammanställd handling med tillkommande fakta och uppdateringar.

Stadsledningsförvaltningen föreslår att staden, i enlighet med beredningens inriktning, förklarar Översiktsplan 2030 aktuell och att staden till planen lägger en sammanställd handling med tillkommande fakta och uppdateringar. Översiktsplanen kompletteras då även med de stöddokument som har antagits och nu gäller, men även avisering av de kommande dokument som kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram.

En sammanställd handling med tillkommande fakta och uppdateringar biläggs därför detta ärende.

Översiktsplan 2030

SOLNA STAD

AKTUALITETSFÖRKLARING 2020

Sammanfattning av tillkommande fakta och uppdateringar

Inledning

Sammanfattning aktualisering av Översiktsplan 2030

I mars 2016 antog kommunfullmäktige ”Översiktsplan 2030” för Solna stad. Översiktsplanen är därmed stadens strategiska dokument för den fysiska planeringen.

Nya planeringsförutsättningar och intressen gör att översiktsplanen kan behöva ses över kontinuerligt för att behålla sin funktion som ett strategiskt vägledande beslutsunderlag. Det behöver inte innebära att hela översiktsplanen revideras. I stället kan det åstadkommas genom att staden löpande arbetar med fördjupningar och tillägg till översiktsplanen samt genom att hålla planeringsunderlaget uppdaterat. Därför slås det i Översiktsplan 2030 fast att det kan bli aktuellt att göra kompletterande tematiska planer inom olika sakområden och/eller ske fördjupningar av geografiska områden.

Det är givetvis viktigt att översiktsplanen hålls aktuell och att kommunfullmäktige minst en gång per mandatperiod ges möjlighet att ta ställning till om översiktsplanen är fortsatt tillämplig och därmed kan utgöra det strategiska dokumentet för den fysiska planeringen ytterligare minst fyra år. Detta dokument innehåller därför de anpassningar och förtydliganden av Översiktsplan 2030, som gjorts fram till år 2020. Förtydligandena grundar sig på nya beslut på nationell, regional och kommunal nivå och som påverkar Översiktsplan 2030.

Den övergripande bedömningen är att med dessa förtydliganden påverkas inte aktualiteten av Översiktsplan 2030, men de är ändå värdefulla som beslutsunderlag. Denna handling ska därför hållas tillgänglig tillsammans med översiktsplan 2030.

Tillkommande fakta och uppdateringar

Fortsatt genomförande av översiktsplanen

Stadsutveckling och infrastruktur

Solna stad avser att fortsätta arbeta efter översiktsplan 2030. De kommande åren kommer planering och genomförande av två stora infrastrukturprojekt som finns i översiktsplanen att vara högprioriterade. Det gäller dels utbyggnaden av den nya gula tunnelbanelinjen till Arenastaden, dels utbyggnaden av Mäljarbanans överdäckning vid utbyggnaden till fyra spår.

Den nya gula tunnelbanelinjen planeras med tre stationslägen i Solna och ger förutsättningar för minst 4 500 nya bostäder, vilket staden har åtagit sig i Stockholmsöverenskommelsen. Ett program för Norra Hagastaden har, i samverkan med Region Stockholm, tagits fram och beslutats som grund för fortsatt detaljplanering. Programmet baseras i sin tur på den fördjupade översiktsplanen för Karolinska-Norra station (senare kallad Hagastaden), vilken såväl Stockholms stad som Solna stad har antagit. Arenastaden fortsätter att växa och omfattar projekt med blandad bebyggelse för bostäder och kommersiella lokaler, som handel och kontor. Planeringen utgår från den fördjupade översiktsplanen för Solna stationsområde (senare kallad Arenastaden).

Det har även påbörjats detaljplanearbeten i tunnelbanans influensområde i övrigt utmed den gula linjen. I närområdet till den kommande stationen Södra Hagalund pågår två projekt med ungefär 1 100 lägenheter, men även detaljplaner som ska möjliggöra kommersiella lokaler. Planeringen i närområdet till stationerna ger samtidigt goda förutsättningar för att parallellt även fullfölja stadens intentioner om att utveckla Solnavägen till en stadsgata. Flera projekt ingår i tunnelbanans influensområde och nya bostadsprojekt med verksamhetslokaler växer fram och kommer att fortsätta att växa fram utmed Solnavägen.

Solna stad har tecknat en överenskommelse med Trafikverket om utbyggnaden av Mäljarbanan genom Solna. I samband med Mäljarbanans utbyggnad förläggs stora delar av järnvägen i tunnel och en ny pendeltågsstation anläggs i Huvudsta. Det skapar förutsättningar för ny bebyggelse utmed spårområdet på ett sätt som tidigare inte har varit lika möjligt. Staden arbetar med en detaljplan för utbyggnaden av järnvägsanläggningen och kringliggande bebyggelse och som ska kunna beslutas parallellt med att en järnvägsplan kan antas.

De två stora infrastrukturprojekten ändrar inte översiktsplanens inriktningar i övrigt. Solnas stadsdelar ska fortsätta att växa på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart sätt för att, med sina olika karaktärer, tillsammans forma en sammanhållen stad.

Övrig pågående stadsutveckling

Järvastaden ska fortsätta växa etappvis i enlighet med nu gällande principöverenskommelse. Bagartorp kommer att utvecklas med en ny skola, nya bostäder och ett nytt äldreboende, som planering pågår för. Nya Ulriksdal fortsätter att växa med nya bostäder, kontor och verksamhetslokaler vid Järva krog. Ballongberget i Frösunda knyts ihop med Arenastaden genom kompletteringsbebyggelse och en bro över Kolonnvägen med koppling till Solna stations norra uppgång.

Bergshamra centrum har kompletterats med en detaljplan för ett trygghetsboende och planuppdrag finns för annan kompletteringsbebyggelse, vilket är möjligt enligt den fördjupade översiktsplanen för Nationalstadsparken. Målsättningen att binda ihop norra och södra Bergshamra kvarstår, även om en överdäckning av Bergshamravägen inte visat sig vara tekniskt genomförbar.

I både västra och östra Huvudsta planeras bostäder och i östra Huvudsta ingår även en ny ingång till Västra Skogens tunnelbanestation i förutsättningarna för planeringen. Däremot har staden inte för avsikt att fullfölja planeringen av en Huvudstaleden i tunnel. Solna Business Park utvecklas vidare med detaljplaner för en blandad bebyggelse med kontor, handel och bostäder och en motsvarande planering är inriktningen för utvecklingen av Solna strand. Det planeras för en utveckling av området kring Solna centrum med nya bostäder och kontor som en del av att utveckla Solnavägen till en stadsgata.

Statliga, regionala och mellankommunala intressen

De statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för Solnas översiktliga planering och som har tillkommit sedan översiktsplan 2030 antogs är följande:

Beslutade riksintressen

Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har beslutat om ett nytt område av riksintressen för friluftslivet för Ulriksdal - Haga - Djurgården. Området i Solna ingår sedan tidigare i Nationalstadsparken och området innefattar även det statliga Ulriksdals naturreservat.

Riksintresset E4-länken har dragits tillbaka av Trafikverket.

Utredningar om möjliga kommande riksintressen

Länsstyrelsens enhet för kulturmiljö arbetar med en översyn av riksintressen för kulturmiljövården. Den sista etappen avser bland annat städer, tätorter och förorter, vilket kan komma att beröra Solna. Det finns ingen uttalad tidplan för utredningen och frågan bevakas.

Andra allmänna intressen

Länsstyrelsens anser att stamnätet och regionnätet för el är ett allmänt intresse och ska beaktas i översiktsplanen. Solna stad förhåller sig till den planering av infrastrukturen för el som beslutats inom ramen för "Stockholms ström".

Mellankommunala frågor

Region Stockholm har tagit fram en ny regional utvecklingsplan, RUF5 2050. Utvecklingsplanen har som strategisk inriktning att verka för en koncentrerad, tät och sammanhållen bebyggelse i de bästa kollektivtrafiklägena. RUF5 framhåller även vikten av att bevara de ekologiska sambanden genom länets gröna kilar. Inriktningen stämmer väl överens med Solnas ÖP 2030.

En länsplan för transportinfrastruktur för 2018–2029 fastställdes 2018. Länsplanen omfattar objekt som berör Solna.

Klimatrelaterade risker

Kommunerna ska sedan 2018 i översiktsplanen redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade och hur riskerna kan minska eller upphöra. Solna stad har antagit en klimatstrategi som berör även dessa frågor, samt har Länsstyrelsens *rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs vattendrag och sjöar i Stockholm län* (2017:01) och *Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall* (2018:5) som utgångspunkt i planeringen.

Totalförsvarets intresse

Försvarsmakten beslutade den 17 december 2018 att militärhögskolan Karlberg är ett *område av betydelse för totalförsvarets militära del* enligt 3 kap 9 § första stycket miljöbalken. Beslutet har noterats med förutsättningen att befintlig statlig mark omfattas.

Kommunala beslut och ställningstaganden

Ingen Huvudstaled i tunnel

I översiktsplanen 2030 anges att staden har en ambition att samordna planeringen för Mälarbanans utbyggnad genom Huvudsta med planeringen för en Huvudstaled i tunnel och en pendeltågstation i Huvudsta.

Solna stad har därför, tillsammans med Trafikverket, utrett förutsättningarna för en utbyggnad av Mälarbanan och en förläggning av en Huvudstaled i tunnel. Utredningen har visat att en tunnel skulle kunna anläggas, men att anslutningarna från ytvägnätet aldrig kommer att vara möjliga att dimensionera på ett sätt som gör att nyttan med tunneln kan tillvaratas. Problemen på ytan kvarstår därför i hög grad.

Solna stad har i och med utredningens slutsatser beslutat att avsluta planeringsinriktningen om en Huvudstaled i tunnel. Det innebär att de texter som finns om leden i översiktsplan 2030 därmed inte längre är aktuell.

Planering Norra Solna

Solna stad har för avsikt att fortsätta att utveckla Bergshamra med kompletteringsbebyggelse i enlighet med den fördjupade översiktsplanen. Staden har utrett en överdäckning av Bergshamravägen. Utredningen har visat att det inte är möjligt att hitta tekniska lösningar för att genomföra en överdäckning och planeringen inriktas nu istället på att hitta fler andra lösningar för att binda samman norra och södra Bergshamra.

Solna stad och Järvastaden AB har tecknat en ny principöverenskommelse avseende den kommande etappindelningen av Järvastadens utveckling.

Planering Centrala Solna

Solna stad och Region Stockholm har kommit överens om att komplettera utbyggnaden av den gula linjen med ytterligare en station som ska placeras i Södra Hagalund med uppgångar/utgångar såväl i Södra Hagalund, som i Rudviken. Staten har därefter, inom ramen

för Sverigeförhandlingen, beslutat om medfinansiering av stationen. Solna stad har åtagit sig att bygga 4000 lägenheter i influensområdet.

Planering Södra Solna

Solna stad har tecknat ett avtal med trafikverket om utbyggnad av Mäljarbanan genom Huvudsta i de västra delarna av södra Solna. Avtalet innebär att spåren däckas över (tunnlas in) och att bebyggelse kan ske i anslutning till och delvis över spårområdet. I Huvudsta ska trafikverket bygga en pendeltågsstation i anslutning till Huvudstagatan. En detaljplan håller på att tas fram utmed hela den aktuella sträckningen.

I de östra delarna av södra Solna har ett program för ”Norra Hagastaden” tagits fram som grund för den fortsatta detaljplaneringen av ”gamla Karolinska sjukhusområdet”. Programmet ansluter till bebyggelsen i Stockholmsdelen av Hagastaden.

För att utveckla och förbättra förutsättningarna för Campus Solna är inriktningen att även kunna integrera student- och forskarbostäder på området för Karolinska Institutet.

Befolkning och bostäder

Stadens målsättning om att i genomsnitt bygga 800 nya lägenheter per år kvarstår.

Trafik

Den planerade utvecklingen av staden, tillsammans med utvecklingen i regionen i övrigt gör att trafikbelastningen kommer att öka. För att möta den utmaningen krävs en fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken, nya trafiklösningar och trimningar av systemet. En ”strategi för klimatneutrala resor och transporter” ingår därför som en del i stadens klimatstrategi och utgör en viktig planeringsförutsättning.

Solnas inriktning på att förbättra förutsättningarna för kollektivtrafiklösningar framgår även tydligt i form av planerna för den nya gula tunnelbanelinjen, inriktningen att öka tillgängligheten till befintliga tunnelbanestationer genom öppnandet av nya uppgångar och anläggandet av en ny pendeltågsstation i Huvudsta när Mäljarbanan byggs ut. Staden medverkar även i planeringen av att skapa ökad framkomlighet för busstrafiken, genom busskörfält på Huvudstabron och Frösundaleden, samt Solnavägen. Även andra trimningsåtgärder för att öka bussarnas framkomlighet har gjorts.

Staden har antagit en cykelplan med beskrivningar av de sju regionala cykelstråk som går genom staden och staden tretton huvudcykelstråk som ska beaktas vid fortsatt planeringsarbete. Tekniska nämnden har därefter antagit en genomförandeplan för cykelplanen, som kommer att aktualiseras och uppdateras under 2020.

Solna stad har tecknat en överenskommelse med Trafikverket om utbyggnaden av Mäljarbanan genom Solna. Det ger samtidigt möjlighet till nybebyggelse utmed spårområdet på ett sätt som tidigare inte varit lika möjligt. Den fortsatta planeringen utgår från detta.

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att, utifrån klimatstrategin, ta fram en trafikstrategi för stadens gång-, cykel-, bil- och kollektivtrafik inklusive varutransporter. Ärendet ska slutbehandlas före utgången av år 2021.

Grönområden och parker

En ny grönplan antogs 2016. Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att aktualisera grönplanen och ta fram ett genomförandeprogram. Ärendet ska slutbehandlas före utgången av år 2021.

Arbete pågår för att förbättra och aktivera parkmiljön i Nationalstadsparken. Ambitionen är att förbättra förutsättningarna för friluftsliv och rekreation genom att tillskapa ett strandbad, utegym, tennis och andra aktiviteter som inbjuder till vistelse i parken. Samtidigt eftersträvas en sammankoppling av gång- och cykelstråk, omhändertagande av siktlinjer och utsiktsplatser, samt en förbättring av tillgängligheten över Uppsalavägen. För att möjliggöra detta har ett planuppdrag getts som även inkluderar en hantering av den befintliga kontorsbyggrätt som finns i nu gällande detaljplan.

Solna stad har inrättat ett naturreservat kring Råstasjön.

Vatten

Solna stad har antagit åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster:

- Åtgärdsprogram för Brunnsviken
- Åtgärdsprogram för Bällstaviken – Ulvsundasjön – Karlbergssjön
- Åtgärdsprogram för Igelbäcken, Edsviken. Lilla Värtan

Staden antog år 2017 en ny dagvattenstrategi.

Teknisk försörjning

En ny avfallsplan håller på att tas fram som ska börja att gälla från år 2021. Planen innebär att staden ändrar inriktningen från den tidigare principen om ”avfallstrappan” till principen om en ”cirkulär avfallshantering”.

ÖVRIGA DOKUMENT FÖR PLANERINGSARBETET

Fastställda inriktnings- eller genomförandedokument

- Grönplan för Solna stad - ”Hela Solnas landskap” Fastställd 2016
 - Uppdateras och aktualiseras under 2020/2021
- Cykelplan för Solna stad Fastställd 2016
- Klimatstrategi – ”Strategi för minskad klimatpåverkan och anpassning till ett förändrat klimat” Fastställd 2019
- Miljöstrategi Fastställd 2020
- Energipolicy/energiplan Fastställd 2018
- Dagvattenstrategi Fastställd 2017
- Åtgärdsprogram för stadens tre vattenförekomster Fastställd 2019
 - Åtgärdsprogram Brunnsviken
 - Åtgärdsprogram för Bällstaviken – Ulvsundasjön – Karlbergssjön
 - Åtgärdsprogram för Igelbäcken, Edsviken. Lilla Värtan
- Riktlinjer för bostadsförsörjning 2017 - 2023 Fastställd 2017
- Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal Fastställd 2018
- Kommunala naturreservat - föreskrifter
 - Igelbäckens naturreservat Fastställda 2004
 - Råstasjöns naturreservat Fastställda 2017
- Statligt naturreservat - föreskrifter
 - Ulriksdals naturreservat Fastställda 2016

Dokument under utarbetande

- Avfallsplan för Solna stad (gemensam med SÖRAB) Beräknas fastställas 2020
- Trafikstrategi/trafikplan Beräknas fastställas 2021
- Genomförandeprogram av grönplanen Beräknas fastställas 2021
- Uppdatering av genomförandeprogram för cykelplanen Beräknas fastställas 2020

Enheten för samhällsplanering
Karin von Sydow

Solna kommun
kommunstyrelsen@solna.se

Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse av Solna kommuns översiktsplans aktualitet

Kommunfullmäktige ska under varje mandatperiod avgöra om översiktsplanen är aktuell eller om en ny översiktsplan behöver tas fram. Länsstyrelsen ska på eget initiativ eller på begäran redovisa statliga och mellankommunala intressen som är av betydelse för planens aktualitet. Länsstyrelsen redogör här för aktualiteten av Solna kommuns översiktsplan enligt 3 kap. 28 § plan och bygglagen (2010:900) PBL.

Kommunens gällande översiktsplan

Solnas översiktsplan antogs 2016. Till översiktsplanen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 29 januari 2016. Till översiktsplanen hör tre fördjupade översiktsplaner:

- FÖP Karolinska Norra station – antagen 2008
- FÖP Nationalstadsparken – antagen 2008
- FÖP Solna stationsområde – antagen 2007

Kommunen har också tagit fram två planer som utgör ett stöd till översiktsplanen, dessa är:

- Grönplan – beslutad 2016
- Cykelplan – beslutad 2016

Länsstyrelsens sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen gör bedömningen att förändringar i de statliga och mellankommunala intressena sedan översiktsplanen antogs 2016 och som Länsstyrelsen har ett särskilt ansvar för enligt 3 kap. 16 § PBL, som helhet, inte är av sådan karaktär att de kräver en omarbetning av den kommunomfattande översiktsplanen.

Länsstyrelsen noterar samtidigt att de statliga intressen som har förändrats sedan översiktsplanen antogs 2016 kan ha viss betydelse för bebyggelseutvecklingen och för beslut om mark- och vattenanvändning i den efterföljande planeringen. Detta bör uppmärksammas i aktualitetsprövningen av översiktsplanen.

Kvarstående synpunkter utifrån Länsstyrelsens granskningsyttrande

Nedan presenteras hur förändrade förutsättningar förhåller sig till Länsstyrelsens synpunkter i granskningsyttrandet från 2016.

Datum
2019-12-09

Beteckning
4013-54269-2019

RIKSINTRESSEN

Nationalstadsparken, 4 kap. 1 och 7 §§ miljöbalken

Länsstyrelsens synpunkter gällande skydd av nationalstadsparken är fortsatt aktuella. Detta gäller framförallt utvecklingen av Bergshamra och hur denna på sikt kan förbättra spridningsvägar mellan Ulriksdal och Norra Djurgården. Gällande Bergshamra har kommunen i både översiktsplanen och den fördjupade översiktsplanen för nationalstadsparken tagit ställning för att bebyggelse får kompletteras om det bidrar till en god boendemiljö i stadsdelen.

Länsstyrelsen noterar att kommunen i efterföljande planering inte alltid förhåller sig till översiktsplanen och fördjupningen av översiktsplanen. Kommunen inkom i juni 2018 med ett samråd över detaljplan för kv. Triangeln m.fl. (BND 2016:85) som inkluderar kompletterande bebyggelse i form av fyra byggnadsvolymer mellan sex till åtta våningsplan. Länsstyrelsen bedömde att den föreslagna bebyggelsevolymen behöver bearbetas gällande höjd och täthetsgrad för att en påverkan på riksintresset inte ska ske. I september 2019 inkom kommunen med ett avgränsningssamråd för en miljökonsekvensbeskrivning för detaljplan för kv. Skogskarlen 3 (BND 2018:49) där kommunen föreslår utvidgning och komplettering av bebyggelsen inom nationalstadsparken. Länsstyrelsens efterfrågade ett tydligare resonemang från kommunen om hur utvidgningen kan motiveras utifrån de juridiska ramarna i enlighet med 4 kap 7 § miljöbalken och proposition (prop. 1994/95:3) och med hänsyn till tidigare ställningstagande att bebyggelseområden inte får utvidgas men väl kompletteras, givet att kompletteringen inte medför skada på områdets natur- och kulturvärden.

Länsstyrelsen vill poängtera vikten av att kommunen i efterföljande planering slår vakt om riksintressets värden och följer de riktlinjer som fördjupningen av översiktsplanen för nationalstadsparken redovisar. I efterföljande planering kommer Länsstyrelsen att beakta de kumulativa effekterna av utvidgning av bebyggelse i Bergshamra som kan leda till att de gröna spridningsvägarna mellan Ulriksdal och Norra Djurgården ytterligare försämras.

Kommunikationer, 3 kap 8 § miljöbalken

Kommunen har i antagen översiktsplan tillgodosett Länsstyrelsens synpunkter.

Trafikverket drog 2017-02-14 tillbaka det utpekade riksintresset för E4-länken genom Solna på grund av förändrade förutsättningar. Beslut har tidigare skickats till Solna i detta ärende, se TRV2017/13311.

Den höjdbegränsande ytan för Bromma flygplats är fortsatt samma sedan planen antogs.

MILJÖKVALITETSNORMER

Länsstyrelsens synpunkter angående hur översiktsplanen följer miljökvalitetsnormer för vatten är fortsatt aktuella.

Datum
2019-12-09

Beteckning
4013-54269-2019

Det är positivt att kommunen 2017 antog en dagvattenstrategi som planeringsunderlag för att underlätta efterföljande planering.

BEBYGGELSENS LÄMPLIGHET MED HÄNSYN TILL HÄLSA, SÄKERHET, RISK FÖR ÖVERSVÄMNINGAR M.M.

Länsstyrelsens synpunkter om att kartor för risker ska finnas med i översiktsplanen är tillgodosedda i antagen plan. Länsstyrelsen utgår fortfarande från att störningar och risker kommer att beaktas i efterföljande planering och tillståndsbeslut, så att bebyggelsen inte blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Nya förhållanden som särskilt behöver uppmärksammas

Nedan redovisas kortfattat statliga och mellankommunala frågor som berör Solna kommun och som är nya sedan gällande översiktsplan antogs. De statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet och för kommunens översiktsplanering, redovisas mer utförligt i Länsstyrelsens *Sammanställning – statliga och mellankommunala intressen av betydelse för kommunernas planering*. Den senaste versionen är daterad 16 januari 2019, och finns tillgänglig på Länsstyrelsens webbplats. En ny version kommer ut i början av 2020.

Riksintressen

- Översynen av riksintressen för friluftslivet i Stockholms län har slutförts. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten beslutade den 4 maj 2017 om ett nytt område för Ulriksdal - Haga - Djurgården, som berör Solna. Underlag för områdena finns att hitta i Naturvårdsverkets kartverktyg Skyddad natur.
- Länsstyrelsens enhet för kulturmiljö arbetar med en översyn av riksintressen för kulturmiljövården. Värdeexperter, urval och avgränsningar ses över och kan komma att förändras. Översynen sker i dialog med länets kommuner. Syftet är att skapa en ökad förutsägbarhet och tydlighet i frågor som rör planering och byggande i länet. Översynen är uppdelad i tre delar:
 1. Skärgårdsmiljöer, farleds- och kommunikationsmiljöer.
 2. Herrgårdsmiljöer, landsbygdsbaserade områden med lämningar från förhistoria fram till stormaktstid.
 3. Städer, tätorter, förorter, villasamhällen och industrimiljöer.Översynen för del ett är klar.
- Stamnätet för el är idag inte ett utpekade riksintresse. I avsaknad av ett sådant beslut har Länsstyrelsen tidigare vid granskning av översiktsplaner, med stöd av förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden, hävdade att stamnätet med transformatorstationer är av riksintresse. År 2016 infördes ändringar i förordningen som innebär att Länsstyrelsen inte längre har möjlighet att hävda riksintresseanspråk som inte är utpekade av

Datum
2019-12-09

Beteckning
4013-54269-2019

sektorsmyndigheten. Stamnätet och regionnätet anser Länsstyrelsen fortsatt borde vara ett riksintresse, vilket har framförts i dialog med Energimyndigheten. Det är i vart fall ett allmänt intresse och ska beaktas i översiktsplanen.

Mellankommunala frågor

- Den 1 januari 2019 infördes ett nytt kapitel 7 i PBL, Regional fysisk planering. En ny regionplanering gäller för Region Stockholm och Region Skåne, vilka fungerar som regionplaneorgan. Regionplaneorganen ska ha en aktuell antagen regionplan som anger grunddragen för användningen av mark och vatten i regionen. Regionplanen ska ge vägledning i beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser.
- Region Stockholm har tagit fram en ny regional utvecklingsplan, RUF5 2050 som vann laga kraft i oktober 2018. Planen är vägledande för beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser samt andra planer och program för fysisk planering i länet. RUF5 2050 har som strategisk inriktning att verka för en koncentrerad, tät och sammanhållen bebyggelse i de bästa kollektivtrafiklägena. RUF5 framhåller även vikten av att bevara de ekologiska sambanden genom länets gröna kilar.
- Länsstyrelsen, Storsthlm och Region Stockholm fattade i december 2018 beslut om en regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län. Planen är en långsiktig gemensam strategi för länets vattenförsörjning och pekar ut regionalt viktiga vattenresurser.
- En ny länsplan för transportinfrastruktur för 2018–2029 fastställdes den 21 september 2018.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

- Den 1 januari 2019 trädde vissa ändringar i miljöbalken i kraft vad gäller miljö kvalitetsnormer för vatten. Ändringarna, som delvis är kodifiering av tidigare gällande praxis, innebär bl.a. att en kommun inte får tillåta en verksamhet eller åtgärd om denna ger upphov till en sådan ökad förorening som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt. Åtgärden är inte heller tillåten om den äventyrar möjligheten att uppnå den status som vattnet ska ha enligt en miljö kvalitetsnorm. Den så kallade rimlighetsavvägningen i miljöbalken gäller inte längre miljö kvalitetsnormer för vatten.
- På Länsstyrelsens webbplats finns en handledning från 2018 om kommunal vattenplanering som tagits fram inom projektet Life IP Rich Waters. Handledningen ska fungera som ett stöd till kommunernas arbete med vattenfrågor.

Klimatrelaterade risker

Datum
2019-12-09

Beteckning
4013-54269-2019

- Den 1 augusti 2018 trädde ändringarna i 3 kap. 5 § PBL, gällande förbättrad beredskap för klimatförändringar, i kraft. Ändringarna innebär ett krav på att kommunerna i översiktsplanen ska redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade och hur riskerna kan minska eller upphöra.
- Länsstyrelsen har tagit fram rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå med hänsyn till risken för översvämning längs vattendrag och sjöar samt rekommendationer för planering med hänsyn till skyfallsöversvämning, *Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs vattendrag och sjöar i Stockholm län (2017:01)* och *Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall (2018:5)*. Rekommendationerna är avsedda som stöd i kommunernas planering av ny bebyggelse som ligger i översvämningshotade områden.

Buller och farligt gods

- I juli 2017 beslutade regeringen om en ändring i förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller från spår-, väg- och flygtrafik vid bostadsbebyggelse.
- Länsstyrelsen har tagit fram, *Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods (2016:4)*. Syftet med riktlinjerna är att ge vägledning och underlätta hanteringen av riskfrågor relaterade till farligt gods i planprocessen. Riktlinjerna tydliggör även hur Länsstyrelsen i Stockholms län bedömer risker vid granskning av detaljplaner och översiktsplaner.

Övriga frågor

- Försvarsmakten beslutade den 17 december 2018 att militärhögskolan Karlberg är ett *område av betydelse för totalförsvarets militära del* enligt 3 kap 9 § första stycket miljöbalken. Detta med hänsyn till att verksamhetsplatsen är unik i sitt slag och viktig för myndigheten samt för att verksamheten eventuellt kan påverkas av omgivande bebyggelseplanering. Karlberg är även sedan tidigare ett förordnandeområde för att skydda verksamhet för totalförsvarets militära del enligt 11 kap 12 § PBL.
- Den 1 januari 2018 började det nya 6 kap. MB att gälla. Ändringarna gäller planer som påbörjats efter den 1 januari 2018 och syftar till att förbättra miljöskyddet, öka kvaliteten på miljökonsekvensbedömningsprocessen, resurseffektivisera och stödja en hållbar tillväxt inom EU.
- Länsstyrelsen har tagit fram ett faktablad som klargör vilka myndigheter kommunen måste samråda med vid planering av höga byggnader och objekt. Faktabladet (2017:9) går att hitta på Länsstyrelsens webbsida.
- Agenda 2030 inkluderar 17 globala mål och 169 delmål för hållbar utveckling. Målen ska ses som universella, integrerade och odelbara och balanserar de tre

Datum
2019-12-09

Beteckning
4013-54269-2019

dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Regeringen beslutade 2018 om en handlingsplan som beskriver ett antal centrala åtgärder för hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030. I handlingsplanen identifieras ett antal fokusområden och åtgärder där hållbara samhällen utgör ett av dem. Åtaganden inom detta fokusområde inkluderar bland annat att arbeta för goda livsmiljöer, det vill säga väl fungerande och robusta städer som utformas för alla. På SKL:s webbsida finns vägledningar och stöd som handlar om hur kommuner kan arbeta med de nationella målen i Agenda 2030.

- 2017 beslutade riksdagen att införa ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige med målet att senast 2045 nå netto-noll utsläpp av växthusgaser, för att därefter nå negativa utsläpp. Sedan 1 januari 2018 gäller ramverket som innehåller en klimatlag, nya klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. Det enda sektorsmålet som finns inom ramverket berör transportsektorn, vilket anger att utsläpp från inrikes transporter, utom inrikes flyg, ska minska med minst 70 % senast år 2030 jämfört med år 2010. Mer information om det klimatpolitiska ramverket finns på regeringens webbsida.
- Regeringen presenterade 2017 en ny politik för arkitektur, form och design. Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön. Politiken presenteras i propositionen *Politik för gestaltad livsmiljö 2017/18:110* och finns att hämta på regeringens webbsida.
- Länsstyrelsen fastställde i november 2018 en handlingsplan för grön infrastruktur för Stockholms län. Handlingsplanen är tänkt att fungera som ett underlag för planering och samverkan. Den visar på de behov som finns för att uppnå nationella och internationella åtaganden som miljömål, mål för friluftspolitiken och för att uppnå ett hållbart samhälle. Handlingsplanen går att hitta på Länsstyrelsens webbsida.
- Länsstyrelsen tog 2018 fram en vägledning för hantering av digital infrastruktur i den fysiska planeringen. Vägledningen finns att hitta på länsstyrelsens webbsida.

Formalia kring ställningstagandet till översiktsplanens aktualitet

Länsstyrelsens ställningstagande om översiktsplanens aktualitet begränsas till de krav som ställs i 3 kap. 5 § PBL. Det vill säga i vilken utsträckning planen fortfarande är aktuella med hänsyn till nya förutsättningar.

Fullmäktiges ställningstagande innebär ingen revidering av översiktsplanen eller delar av den. Om kommunfullmäktige finner att översiktsplanen är inaktuell, är det naturligt att kommunen tar ställning till att inleda en översyn av planen, eller delar av den.

Datum
2019-12-09

Beteckning
4013-54269-2019

Uttalanden från kommunfullmäktige och Länsstyrelsen i samband med aktualitetsprövningen är ändå av betydelse. Dessa kan vara av värde i samband med den översiktliga planering som kontinuerligt sker i en kommun. Det kan därför vara värdefullt att som beslutsunderlag ställa samman dem i en separat handling som hålls tillgänglig tillsammans med gällande översiktsplan.

Efter att aktualitetsprövningen är genomförd ska kommunfullmäktiges beslut enligt 2 kap. 7 § plan- och byggförordningen (2011:338) skickas till Boverket och Länsstyrelsen samt till Regionen såsom regionplaneorgan.

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Johan von Sydow med översiktsplanerare Karin von Sydow som föredragande. I den slutliga handläggningen har också samhällsbyggnadsdirektör Åsa Ryding och tillförordnad miljödirektör Lena Pettersson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Sändlista (för kännedom)

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Region Stockholm